

Szczegółowe warunki i sposób oceniania
wiedzy o społeczeństwie
W SZKOLE PODSTAWOWEJ W OBSZY
dla klasy VIII

Szczegółowe warunki oceniania z wiedzy o społeczeństwie mają na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia.

1. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).

2. Tryb zapoznania uczniów ze szczegółowymi warunkami i sposobem oceniania z wos;

Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel informuje ucznia o:

- wymaganiach niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych ocenach z wos wynikających z realizowanej podstawy przedmiotowej,
- sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.

3. Na lekcjach wos ocenie podlegają następujące obszary aktywności uczniów:

- znajomość procesów społecznych, rozumienie zjawisk społeczno – politycznych,
- znajomość szerokiego zakresu zjawisk społecznych i praw rządzących społeczeństwami,
- umiejętność swobodnego formułowania zdań,
- kształtowanie języka charakterystycznego dla opisu zjawisk i praw rządzących społeczeństwami,
- rozwiązywanie problemów,
- poprawność posługiwania się pojęciami z zakresu socjologii, ekonomii oraz procesami społecznymi - (ze zrozumieniem),
- stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych,
- aktywność na lekcji,
- praca w grupach,
- wkład pracy ucznia.

4. Sprawdzanie osiągnięć uczniów odbywa się poprzez następujące formy aktywności:

Wypowiedzi pisemne w formie:

- sprawdziany (1 godz. lekcyjna):
 - pisemne sprawdziany obejmujące materiał z jednego działu, trwają 45 minut, zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem i odnotowane w dzienniku lekcyjnym,
 - sprawdzoną i ocenioną pracę pisemną uczeń otrzymuje do wglądu najpóźniej po upływie trzech tygodni od daty pisanie pracy,

w sytuacjach losowych termin oddania prac może być wydłużony,

- poprawione prace pisemne - sprawdziany są omawiane – nauczyciel przedstawia kryteria ocen i wyniki prac,
- prace pisemne przechowywane są w szkole do końca danego roku szkolnego (do ewentualnego wglądu dla rodziców i nadzoru pedagogicznego wraz z podanymi kryteriami oceniania),
- poprawa sprawdzianu jest dobrowolna, uczeń pisze ją tylko raz, w terminie nie później niż 2 tygodnie od oddania prac,
- w przypadku niepisania przez ucznia sprawdzianu (usprawiedliwiona nieobecność w szkole) lub gdy uczeń w uzasadnionym przypadku został zwolniony przez nauczyciela z pisania pracy, uczeń ma obowiązek zaliczenia danej partii materiału w formie pisemnej lub ustnej (umowa z nauczycielem) w ciągu dwóch tygodni od daty pisania przez klasę danego sprawdzianu,
- w razie przełożenia sprawdzianu na prośbę uczniów, w uzasadnionych przez nich okolicznościach, termin pisania sprawdzianu przypada na kolejną lekcję.

- Kartkówki (10 – 20 min.)

- mogą obejmować materiał z ostatnich dwóch zajęć,
- mogą być przeprowadzane bez uprzedzenia,
- sprawdzone i ocenione prace uczniowie otrzymują najpóźniej po upływie trzech tygodni od daty pisania, kartkówki nie podlegają poprawie i nie są zaliczane przez ucznia w przypadku niepisania.

- Wypowiedzi ustne ucznia na lekcjach bieżących, sprawdzają wiedzę i umiejętności w zakresie rozumienia związków społecznych, synchronistycznych, wnioskowania, porównywania, dostrzegania analogii społecznych i związków między teraźniejszością, a procesami wcześniejszymi są realizowane na poszczególnych zajęciach edukacyjnych,
- uczeń może być zapytany przez nauczyciela z dwóch ostatnich tematów tzn. ma obowiązek być przygotowanym do wypowiedzi ustnej z dwóch ostatnich tematów na każdą lekcję,
 - uczeń ma prawo zgłosić przed lekcją jedno nieprzygotowanie do zajęć w okresie (w przypadku realizacji przedmiotu w ciągu 2 godzin w tygodniu), nie dotyczy to sprawdzianów, lekcji powtórzeniowych oraz zajęć, na których wystawiana jest ocena śródroczna/końcowa (klasyfikacyjna).
- Aktywność poza lekcjami wiedzy o społeczeństwie:

- za udział w konkursach i olimpiadach z wos na szczeblu min. powiatowym uczeń otrzymuje oceny cząstkowe:

miejsce 1- 3 lub tytuł laureata : celujący,

miejsce 4 – 6 lub tytuł finalisty : bardzo dobry.

Laureat konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim i krajowym otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną - 6.

* Nauczyciel dostarcza uczniom oraz ich rodzicom (opiekunom prawnym) informacji zwrotnej w formie ustnej o:

- jakości pracy nad zdobywaniem wiedzy i umiejętności,
- skuteczności wybranych metod uczenia się,
- poziomie uzyskanych osiągnięć w stosunku do wymagań programowych,
- wkładzie uczniów w pracę nad własnym rozwojem,
- postępach w nauce,
- szczególnych uzdolnieniach ucznia,
- zachowaniu ucznia.

Nauczyciel dostarcza rodzicom (opiekunom prawnym) informacji o postępach i trudnościach w nauce oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia, a także udziela uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć.

5. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów), nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę uwzględniając wymagania zawarte w przedmiotowym systemie oceniania z wos.

6. Inne postanowienia:

1. W wyjątkowych sytuacjach losowych uczeń może być zwolniony z pisania sprawdzianu lub z odpowiedzi ustnej, decyzję podejmuje nauczyciel na prośbę ucznia lub jego rodzica (prawnego opiekuna).
2. Na ocenę końcową ma wpływ średnia ocen ale nie jest ona jedynym, ani wiążącym elementem oceny. Ocena śródroczna i końcowa nie powinna być wynikiem obliczeń lecz rzetelną oceną zdobytej przez ucznia wiedzy i nabytych umiejętności w odniesieniu do wymagań edukacyjnych.

Na lekcjach was stosowana jest następująca skala ocen klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych:

stopień celujący	-	cel	-	6
stopień bardzo dobry	-	bdb	-	5
stopień dobry	-	db	-	4
stopień dostateczny	-	dst	-	3
stopień dopuszczający	-	dop	-	2
stopień niedostateczny	-	ndst	-	1

7. Poziom opanowania przez ucznia wiedzy i umiejętności określonych podstawą programową nauczania zajęć edukacyjnych w pisemnych sprawdzianach wiedzy i umiejętności, ocenia się w według następującej skali:

ocena	skala
celujący	100 %
bardzo dobry	90 – 99%
dobry	75 – 89 %
dostateczny	50 – 74%
dopuszczający	30 – 49 %
niedostateczny	0 – 29 %

8. Poziom opanowania przez ucznia wiedzy i umiejętności na kartkówkach, ocenia się według następującej skali:

ocena	skala
celujący	100 %
bardzo dobry	90 – 99%
dobry	75 – 89 %
dostateczny	50 – 74 %
dopuszczający	30 – 39% %
niedostateczny	0 – 29%

9. Poziom opanowania przez ucznia wiedzy i umiejętności uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi ocenia się w według następującej skali:

ocena	skala
-	-
bardza dobry	81 – 100 %
dobry	66 – 80 %
dostateczny	41 – 65 %
dopuszczający	20 – 40 %
niedostateczny	0 – 29%

10. Standardy oceniania wypowiedzi ustnych:

niedostateczny (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie udziela odpowiedzi na pytania postawione przez nauczyciela, nawet przy jego pomocy,

dopuszczający (2) otrzymuje uczeń, który:

- udziela odpowiedzi na pytania i wykazuje podstawowe umiejętności o niewielkim stopniu trudności przy pomocy nauczyciela,

dostateczny (3) otrzymuje uczeń, który:

- zna i rozumie podstawowe pojęcia społeczne, ekonomiczne i socjologiczne,
- wykazuje się myśleniem przyczynowo – skutkowym,
- tylko częściowo wykazuje się samodzielnością,

dobry (4) otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania podstawowe i częściowo ponadpodstawowe,
- potrafi samodzielnie rozwiązywać problemy,
- prawidłowo formułuje wnioski,
- wykazuje się dobrą umiejętnością odczytywania wykresów, schematów i innych źródeł tego typu,

bardzo dobry (5) otrzymuje uczeń, który:

- spełnia wymagania podstawowe i ponadpodstawowe,
- prawidłowo interpretuje procesy społeczne,
- samodzielnie udziela odpowiedzi na wszystkie postawione pytania,
- zdobytą wiedzę potrafi stosować w nowych sytuacjach,
- rozwiązuje samodzielnie zadania problemowe.

11. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu:

<i>Stopień</i>	<i>Opanowane umiejętności i aktywność</i>	<i>Posiadana wiedza</i>
Celujący (6)	Uczeń: - jest laureatem konkursu przedmiotowego o zasięgu wojewódzkim lub ponad wojewódzkim, - laureatem lub finalistą ogólnopolskiej olimpiady przedmiotowej, - otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych celującą roczną ocenę klasyfikacyjną. • spełnia wymagania na ocenę w 100 % wymaganej wiedzy opisanej w podstawie programowej, • aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym, • samodzielnie rozwiązuje problemy omawiane w czasie lekcji; jest inicjatorem rozwiązywania problemów i zadań w pracy pozalekcyjnej, • potrafi samodzielnie dotrzeć do różnych źródeł i informacji, i w oparciu o nie rozszerzyć swą wiedzę o funkcjonowaniu społeczeństw – prowadzi działalność badawczą, • potrafi uporządkować zebrany materiał, przechowywać go i wykorzystywać, • potrafi na forum klasy zaprezentować wyniki swych prac, • zna i rozumie podstawowe pojęcia społeczne, poprawnie posługuje się kategoriami społecznymi (myślenie przyczynowo – skutkowe), • wyraża własne zdanie, popiera je właściwą i logiczną argumentacją, • biegle posługuje się schematem, wykresem i innymi narzędziami tego typu.	Posiada szeroką wiedzę i potwierdza ją w toku pracy lekcyjnej i pozalekcyjnej, biegle wykorzystuje zdobytą wiedzę, by twórczo rozwiązać nowy problem.

Bardzo dobry (5)	Uczeń: • sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, • dociera samodzielnie do źródeł i informacji wskazanych przez nauczyciela, • aktywnie uczestniczy w lekcji, • postawione problemy i zadania rozwiązuje w sposób samodzielny, • rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte podstawą programową nauczania wos, • potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach, • biegle posługuje schematem, wykresem, planem sytuacyjnym, • dostrzega przyczyny i skutki wydarzeń społecznych, • poprawnie posługuje się pojęciami, • potrafi uporządkować zebrany materiał, przechować go i właściwie wykorzystywać.	Opanował pełny zakres wiedzy określony w podstawie programowej.
Dobry (4)	Uczeń: • potrafi korzystać z zaprezentowanych na lekcji źródeł informacji, • postawione typowe zadania teoretyczne lub praktyczne rozwiązuje samodzielnie, • aktywnie uczestniczy w lekcji, • dostrzega przyczyny i skutki w przebiegu procesów społecznych, • dobrze posługuje się schematem, wykresem, planem, • posługuje się pojęciami socjologicznymi, • podejmuje się wykonania zadań o charakterze dobrowolnym.	Opanował wiadomości i umiejętności określone podstawą programową w klasie 8 w stopniu przekraczającym wymagania podstawowe.

Dostateczny (3)	Uczeń: • wykonuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności, • posługuje się schematem, wykresem, szkicem, planem sytuacyjnym, • wykazuje znajomość norm społecznych, • w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadawalającym.	Opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej nauczania w klasie 8 w stopniu nie przekraczającym wymagań podstawowych.
Dopuszczający (2)	Uczeń: • Posiada luki w wiadomościach, jednak po korekcie nauczyciela potrafi wykonać polecenia wymagające zastosowania umiejętności przewidzianych w podstawie programowej, - dostrzeganie związków między procesami społecznymi, gospodarką i kulturą, - rozróżnianie podstawowych typów źródeł informacji społecznych, - rozumienie podstawowe prawa społeczne, • włącza się do pracy pod kierunkiem nauczyciela, • jest biernym uczestnikiem zajęć, ale nie przeszkadza w ich prowadzeniu, • potrafi przy dużej pomocy nauczyciela odtworzyć efekty pracy kolegów i odwzorować zaprezentowane przez innych elementy wiedzy, • potrafi przy pomocy nauczyciela wyjaśnić znaczenie prostych pojęć socjologicznych.	Uczeń dysponuje niepełną, fragmentaryczną wiedzą określoną w podstawie programowej. Poważne braki w obszarze wiedzy nie przekreślają możliwości dalszej nauki, uczeń może je usunąć w dłuższym okresie.

Niedostateczny (1)	Uczeń: • nie potrafi nawet przy pomocy nauczyciela wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania treści faktów, schematów, wykresów, elementarnych pojęć i prostych umiejętności, • nie potrafi powtórzyć nawet fragmentów opracowanego na lekcji materiału, • nie rozumie prostych związków funkcjonujących w społeczeństwie, a także ich przyczyn i skutków, • nie zna podstawowych pojęć, • nie omawia wykonywania zadań postawionych przez nauczyciela lub realizowanych przez grupę, • swoją postawą utrudnia pracę innym.	Braki wiedzy są na tyle duże, iż nie roją one możliwości ich usunięcia, nawet w dłuższym okresie przy pomocy nauczyciela. Wyraźny brak zainteresowania przedmiotem. Nie zna podstawowych pojęć i praw społecznych. Braki uniemożliwiają uczniowi kontynuację nauki w klasie programowo wyższej.
--------------------------------------	---	--